

**Plán místního územního systému ekologické stability pro
katastrální území Práče
(samostatná část Odůvodnění územního plánu Práče)**

Pořizovatel:

**MěÚ Znojmo, odbor územního plánování a strategického rozvoje, oddělení
územního plánování**

Zhotovitel:

**Projekty pro krajinu, s.r.o., Ondráčkova 556/199, 628 00 Brno
Ing. Darek Lacina - autorizovaný projektant ÚSES, číslo autorizace 02798**

Brno

duben 2018

1. OBSAH

1. Obsah.....	2
2. POPIS ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ, ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY.....	3
2.1. Současný stav dokumentace ÚSES.....	4
2.2. PŘÍRODNÍ PODMÍNKY.....	4
2.2.1. Geologie.....	4
2.2.2. Geomorfologie.....	4
2.2.3. Pedologie.....	5
2.2.4. Klima.....	5
2.2.5. Hydrologie.....	6
2.2.6. Biogeografie.....	6
2.2.7. Fauna.....	12
2.3. POPIS A ANALÝZA AKTUÁLNÍHO STAVU KRAJINY.....	13
3. NÁVAZNOST NA NADREGIONÁLNÍ A REGIONÁLNÍ SES, KONCEPCE NÁVRHU MÚSES.....	15
3.1. NADREGIONÁLNÍ ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY.....	15
3.2. REGIONÁLNÍ ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY.....	15
3.3. MÍSTNÍ (LOKÁLNÍ) ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY.....	15
3.4. Interakční prvky.....	16
3.5. Režimy ochrany přírody a krajiny.....	16
3.5.1. Zvláště chráněná území.....	16
3.5.2. NATURA 2000.....	16
3.5.3. Významný krajinný prvek.....	16
3.5.4. Lokalita výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem.....	16
3.5.5. Migračně významné území.....	17
3.6. Obecné zásady zajištění funkčnosti ÚSES.....	17
3.7. Popis jednotlivých větví místního ÚSES.....	18
4. Tabulková část.....	21
4.1. Struktura tabulky.....	21
4.2. Popis skladebných částí ÚSES.....	22

2. POPIS ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ, ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY

Návrh plánu lokálního (místního) systému ekologické stability je řešen pro katastrální území Práče, které se nalézá východoseverovýchodně od obce s rozšířenou působností Znojmo.

Nadmořská výška osciluje v rozpětí od 193 m n. m. (v sv. cípu hranice k.ú. na soutoku Jevišovky, Únanovky a Skaličky) až po 253 m n. m. (záp. okraj území v místě kde silnice 53 u čerpací stanice vstupuje do k. ú. Práče).

K. ú. Práče, se vyznačuje minimálním podílem lesních ploch nebo trvalých travních porostů a velmi vysokým podílem orné půdy. Proto je možno hovořit o velmi nízké ekologické stabilitě celého území.

Druh a způsob využití pozemku	Výměra [ha]
orná půda	656,76
zahrada	8,30
ovocný sad	0,41
trvalý travní porost	0,41
lesní pozemek	16,01
vodní plocha	7,58
zastavěná plocha a nádvoří	12,01
ostatní plocha	40,00
vinice	0

Zdroj: ČSÚ, stav k 31.12.2016

Obecně se jedná převážně o intenzivně zemědělsky využívanou krajinu s dominancí orné půdy ve velkých blocích, maloplošné obdělávání se téměř nevyskytuje (menší bloky orné půdy se vyskytují mezi Únanovkou a silnicí na Bantice, drobná držba ve formě záhumenků pak při sev. a sv. okraji zástavby). Půdy na většině území mohou být (při velkoplošném obdělávání) ohroženy erozí jak větrnou, tak i vodní. Louky a pastviny se v podstatě nevyskytují vůbec. Vodní plochy tvoří především tok Jevišovky a Únanovky, u které se nalézají na sz. okraji obce dva menší rybníčky/tůně. Lesní porosty jsou z větší části tvořeny sítí větrolamů v rozsáhlých blocích orné půdy. Menší kompaktnější porosty jsou pouze dva. Jeden okolo toku Únanovky v sz. okraji území (dřeviny měkkého i tvrdého luhu a introdukovaný ořešák královský či klony topolů). Druhý porost se přimyká k zastavěnému území obce od jihu (absolutně dominantní akát s bezem černým a jedna porostní skupina mladší lipiny). Větrolamy mají pestrou druhovou skladbu (velmi často je jádro tvořeno dubem s nepravidelnou příměsí jilmů, lip, javorů, jasanů, místy pak topolů bílých, osik nebo neurčených klonů; často se objevuje akát a javor jasanolistý, jednotlivě pak třešeň ptačí).

Jinak se v řešeném území nepravidelně objevují pouze menší plochy zeleně, převážně liniového charakteru (podél Únanovky, Skaličky i Jevišovky to jsou vzrostlé klony topolů, podél silnice 53 jsou zbytky původně ořešákové aleje, obdobně pak podél cesty na Prosiměřice dožívají zbytky aleje jabloňové s občasnou švestkou, zatímco hraniční silnice z Bantic na Stošíkovice je lemována stále ještě zachovalou, i když místy mezernatou jabloňovou alejí; další linií je zelený pruh akátiny podél jv. okraje zastavěného území). Z větší části se jedná o starší výsadby, objevují se i sukcesí vzniklé porosty menšího rozsahu (skupiny keřů, případně doplněné mirabelkou na mezích, podél plotu u zemědělského areálu atd). V území se nalézají i plochy s novými výsadbami. Zčásti jsou to porostní skupiny v nivě okolo Únanovky směrem k Banticím, dále se jedná o izolovaný pruh s dosud nezapojenou výsadbou směsi listnatých dřevin v bloku orné půdy v jižní části území a o pruh již zapojeného porostu ve fázi mlaziny až tyčkoviny (obnovený větrolam) jižně od silnice 53 ve východním okraji katastru. Souběžně s tímto větrolamem je podél hranice katastru již na území Lechovic veden nově založený biokoridor (stáří cca 3 roky), který navazuje na další výsadby směrem k JZ a JV.

2.1. SOUČASNÝ STAV DOKUMENTACE ÚSES

Do roku 2018 byly vypracovány tyto dokumentace:

- General ÚSES v k.ú. Bantice, Stošíkovice na Louce, Lechovice, Práče, Prosiměřice, Těšetice, Vítonice, Práče. LÖW & spol.,s.r.o., Brno, 1994.
- Územní plán obce Práče, AR-projekt Brno, Ing. arch. Hučík, 2001
- Změny ÚP č. 1 až 4, 2005 - 2011
- ZÚR JMK, 2016

Hlavní účel plánu lokálního systému ekologické stability pro k.ú. Práče:

- Vymezení a návaznost prvků ÚSES na okolní katastry
- Zapracování dokumentace do územního plánu Práče
- Opatření k ochraně a tvorbě ŽP, zvelebení krajiny a zvýšení její ekologické stability, podpora biodiverzity krajiny
- Zachování a tvorba krajinného rázu (podpora strukturálních prvků krajiny a estetických hodnot, jedinečnosti a mnohotvárnosti krajiny)
- Vytvoření předpokladů pro opatření proti erozi

2.2. PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

2.2.1. Geologie

V území plošně absolutně převažují pleistocenní spraše a sprašové hlíny. V nivách Jevišovky a Únanovky se vyskytují kvarterní nivní sedimenty, na které navazují v mělkých údolnicích holocenní deluviofluviální převážně smíšené sedimenty. Ostrůvkovitě se v řešeném území objevují i pleistocenné fluviální nezpevněné sedimenty (písky a šterky).

2.2.2. Geomorfologie

soustava Vněkarpatské sníženiny

 podsoustava Západní vněkarpatské sníženiny

 celek Dyjsko-svratecký úval

podcelek Drnholecká pahorkatina
okrsek Jevišovická niva
Hrabětická plošina (dominantní)

2.2.3. Pedologie

Z pedologického hlediska je dominantní černozem modální. Velký podíl na jihu (a také v sev. okraji) zauímají i plochy s černozemí karbonátovou. Výrazné jsou fluvizemě karbonátové (niva Únanovky) a glejové karbonátové (niva Jevišovky). Na dnech drobných údolnic se nalézají černozemě černické, na jižním okraji zástavy pak ostrůvek černozemě luvické.

Část zemědělských ploch je výrazněji ohrožena zvýšenou větrnou erozí, část je pak náchylná i k vodní erozi.

Současná organizace půdního fondu řeší protierozní ochranu formou kolmo k sobě postavených větrolamů, avšak jejich rozestupy neodpovídají požadavkům na dostatečnou účinnost těchto opatření. Kromě toho velké půdní celky ztěžují prostupnost krajiny.

Dle bonitace zemědělských půd se v řešeném území nejčastěji vyskytují tyto hlavní půdní jednotky:

HPJ 01 Černozemě modální, černozemě karbonátové, na spraších nebo karpatském flyši, půdy středně těžké, bez skeletu, velmi hluboké, převážně s příznivým vodním režimem; **silně náchylné k erodovatelnosti** a ohrožené větrnou erozí

HPJ 04 Černozemě převážně na rovině nebo úplné rovině, se všesměrnou expozicí a celkovým obsahem skeletu do 25 %. Půdy hluboké až středně hluboké ve velmi teplém, suchém klimatickém regionu a málo produkční. Půdy s vysokou rychlostí infiltrace i při úplném nasycení, zahrnující převážně hluboké, dobře až nadměrně odvodněné písky nebo štěrky; **nejohroženější větrnou erozí**

HPJ 08 Černozemě, hnědozemě i slabě oglejené, vždy však erodované, převážně na spraších, zpravidla ve vyšší svažitosti; středně těžké; **silně náchylné k erodovatelnosti**, ohrožené větrnou erozí

HPJ 56 Fluvizemě modální eubazické až mezobazické, fluvizemě kambické, koluvizemě modální na nivních uloženinách, často s podloží teras, středně těžké lehčí až středně těžké, zpravidla bez skeletu, vláhově příznivé, slabě náchylné k erodovatelnosti, větrnou erozí ohroženy mírně

HPJ 58 Fluvizemě glejové na nivních uloženinách, popřípadě s podloží teras, středně těžké nebo středně těžké lehčí, pouze slabě skeletovité, hladina vody níže 1 m, vláhové poměry po odvodnění příznivé; **silně náchylné k erodovatelnosti**, větrnou erozí ohrožené.

Z výše uvedeného plyne, že drtivá většina plochy k. ú. Práče (HPJ 01, 08, 58) je silně náchylná k erodovatelnosti (ohrožení vodní erozí 2. nejvyšším stupněm) při současném ohrožení větrnou erozí. K tomu jsou plochy s HPJ 04 řazeny k půdám nejohroženějším větrnou erozí. Bez erozního nebezpečí jsou pouze půdy v nivě Únanovky.

2.2.4. Klima

Podnebí je teplé, dle Quitta je území řazeno do oblast T4.

- T4 (VT) - velmi teplý, suchý, s průměrnou roční teplotou 9 – 10 st. C, průměrný úhrn srážek 500 – 600 mm (v. až sv. část řešeného území, cca 1/3).

Je zřejmé, že oblast je velmi suchá, neboť leží ve srážkovém stínu Českomoravské vrchoviny. Srážky mají značně kontinentální chod s relativně vysokými úhrny v létě a malými v zimě.

Zvláště je to patrné na stanici Tvořihráz, která je řešenému území nejbližší. Co se týče zimních srážek je řešené území (s širším okolím) nejsušší na Moravě. Unikátní je posun srážkových minim na březem, což má i značný dopad na vegetaci, která trpí nevydatnou sněhovou pokrývkou v zimě a v době počínající vegetační doby ještě navíc suchem. Tento stav podporuje rozvoj kontinentálně laděných druhů bioty. Pozoruhodný je též prudký nárůst srážek v květnu (nejvýrazněji na stanici Tvořihráz) a sekundární srážkové maximum v říjnu. Oba tyto jevy svědčí o vlivech mediteránního klimatu.

Ve směrech větru převažuje SZ směr, druhý nejvýraznější je však směr od JV - nesoucí zmíněné vlivy kontinentálního a mediteránního klimatu. Při JV proudění dochází také při výstupu vzdušných mas k tvorbě letních přívalových dešťů.

2.2.5. Hydrologie

Řešené území spadá celé do povodí Dunaje, jeho přítoku Moravy, dílčího povodí Dyje, případně Jevišovky, která protéká územím v jeho sv. okraji. Důležitým tokem v řešeném území je ale Únanovka, která se vlévá do Jevišovky na hranici katastru, kde se z opačné strany do Jevišovky vlévá i Skalička, která do řešeného území zasahuje pouze v nevelkém úseku cca 550 m při sv. okraji.

Tok Jevišovky je regulován do lichoběžníkového koryta s ohrázkovanou bermou. Zregulováno do lichoběžníkového profilu je i koryto Únanovky, které prochází zastavěným územím od západu k východu. Pouze ve své sz. části v lesním porostu není koryto tvrdě regulováno.

Je nutno se zabývat revitalizací povodí Jevišovky. Vlastní tok Jevišovky i Únanovky, pokud mají plnit funkci biokoridoru, musí být zpřírodněny a doplněny funkčními břehovými porosty.

2.2.6. Biogeografie

Řešené území se nachází v Lechovickém biogeografickém regionu č. 4.1, který leží v panonské biogeografické podprovincii. Bioregion je tvořen šterkopískovými terasami s pokryvy spraší a ostrůvky krystalinika. Převažuje zde 1. dubový vegetační stupeň, v nivě Jevišovky a ostrůvkovitě i na severních svazích (spíše jako přechod) pak 2., bukovo-dubový stupeň. Potenciální přirozená vegetace je řazena na jihu a S- SV do sprašových doubrav s *Quercus petrae*, *Q. pubescens*, *Q. robur* (*Quercetum pubescenti-roboris*), středem území prochází pruh prvosenkové dubohabřiny (*Primulo veris-Carpinetum*). V nivních polohách jsou pravděpodobné střemchové jaseniny (*Pruno padi-Fraxinetum excelsioris*). Bioregion představuje část severopanonské podprovincie ovlivněné srážkovým stínem, sousedstvím hercynských bioregionů a s charakteristickým výskytem acidofilních druhů. Bioregion je starosídelní oblastí, proto je dnes biodiverzita nízká, je zde však přítomna řada mezních prvků, probíhá řada okrajů areálů. Významné zastoupení mají submediteránní, ve fauně pontomediteránní druhy. Zasahují do něj následující biochory:

1RE Plošiny na spraších 1. v.s. (naprosto dominantní)

Reliéf tvoří velmi rozsáhlé plošiny, které na vzdálenost 4 km nemají převýšení větší než 50 m. V některých případech se nápadněji svažují k okrajům, kde se nacházejí protáhlé ploché sníženiny tvaru velmi malých údolí, často suchých (úpady), s hloubkou do 15 m.

Klima je velmi teplé a suché (T4), přízemní teplotní inverze jsou nevýrazné. Nebezpečím je na velkých holých pláních silný vítr a následná větrná eroze. Typ je charakteristický velmi homogenním prostředím.

Vegetace: Je možno předpokládat potenciální výskyt panonské teplomilné doubravy ze svazu *Aceri tatarici-Quercion* (*Quercetum pubescenti-roboris*), v řešeném území pak spíše

panonské prvosenkové dubohabřiny (*Primulo veris-Carpinetum*). U potočních niv lze předpokládat vegetaci olšových jasenin (*Pruno-Fraxinetum*). Přirozená nelesní vegetace je vzácná, na vlhkých místech jsou zastoupeny porosty odpovídající vegetaci teplejšího křídla svazu *Calthion*, místy jsou zastoupeny rákosiny (*Phragmition* nebo *Scirpion maritimi*).

Pole v tomto typu biochory dosahují maximálního podílu a tvoří extrémně velké celky. Ohraničena jsou především komunikacemi, dále pak větrolamy.

Lesy jsou zastoupeny ojedinělými akátovými a topolovými remízky. Dřevinná vegetace je tvořena především větrolamy (jasan, javor klen, topol černý, duby, cizokrajné dřeviny). Travnatobylinnou vegetaci zastupují hlavně ruderalní porosty v příkopech silnic.

2Nh Užší hlinité nivy 2. v. s.

Segmenty niv mají charakteristicky protáhlý tvar, s délkou až několik desítek kilometrů a šířkou 0,5 - 2 km. Reliéf je tvořen rovinami s výškovou členitostí do 10 m/12,56 km². Povodně v tomto typu niv bývaly pouze lokální a krátkodobé. Nebývají vyvinuty nápadné břehové valy a mikrorelief povrchu nivy je všeobecně méně diferencován. Při okrajích nivy však bývaly deprese, kde se vlivem méně častých záplav mohly vyvíjet organozemě typu slatin. Dnes jsou v nivách nejnápadnější antropogenní tvary - především hráze a násypy komunikací.

Vegetace: Potenciální přirozenou vegetaci tvoří lužní porosty, v nichž lze předpokládat vegetaci olšových jasenin (*Pruno-Fraxinetum*), na něž na sušších místech navazují na jižní Moravě zřejmě panonské prvosenkové dubohabřiny (*Primulo veris-Carpinetum*) a v západokarpatské podprovincii ostřicové dubohabřiny (*Carici pilosae-Carpinetum*). Občas se v depresích s výstupem podzemní vody vyskytují bažinné olšiny svazu *Alnion glutinosae*. V mokřadech se vyskytují porosty vysokých ostřic (svaz *Caricion gracilis*), případně i rákosu (svaz *Phragmition*), na loukách se objevuje vegetace svazů *Arrhenatherion* a *Alopecurion*, na vlhkých místech přecházející až porostů svazu *Calthion* a zejména v Čechách až do slatinných krátkostébelných ostřicových luk svazu *Caricion davallianae*.

Zcela okrajově do území na SZ zasahuje biochora -2PN Pahorkatiny na zahliněných píscích 2. v. s. (možno ignorovat s ohledem na odlišnosti použitých měřítek).

PŘEHLED STG ZASTOUPENÝCH V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ

Řešené území se nachází na rozhraní 1. (dubového) a 2. (bukodubového) vegetačního stupně.

Zastoupení jednotlivých skupin typů geobiocénů v řešeném území nelze s ohledem na neexistenci dostatečných podkladů o trofických, hydrických a mikroklimatických poměrech území a nepřítomnost jednoznačných bioindikátorů na intenzivně obhospodařovaných pozemcích stanovit s větší přesností. Na základě charakteristik zastoupených typů biochor, odvozených stanovištních podmínek a vymezených BPEJ či LT lze v zájmovém území předpokládat výskyt především následujících STG:

Ligustri-querceta - doubravy s ptačím zobem (LiQ)

1 BD 3

Přírodní stav biocenóz

Hlavní dřevinou je průměrně vzrůstný dub zimní (*Quercus petraea agg.*), někdy se přidružují dub pýřitý (*Quercus pubescens*) a dub cer (*Quercus cerris*). Dřevinné patro je druhově bohaté, pravidelně jsou přimíšeny lípa srdčitá (*Tilia cordata*), babyka (*Acer campestre*), habr (*Carpinus betulus*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), výjimečně i jeřáb muk (*Sorbus aria*) a jeřáb oskeruše (*Sorbus domestica*). Charakteristické je často až souvisle zapojené keřové

patro, druhově bohaté, tvořené teplomilnými druhy. Vždy se vyskytuje alespoň některý z bazifilních mezotrofů a eutrofních bazifytů - ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), dřín obecný (*Cornus mas*), kalina tušalaj (*Viburnum lantana*), klokoč zpeřený (*Staphylea pinnata*), višně křovitá (*Cerasus fruticosa*), brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*), růže galská (*Rosa gallica*). Dále se v keřovém patře uplatňuje svída krvavá (*Swida sanguinea*), řešetlák počistivý (*Rhamnus catharticus*), hlohy (*Crataegus laevigata*, *C. monogyna*). V druhově velmi bohaté synusii podrostu se vyskytují teplomilné mezotrofní druhy s význačným podílem druhů s kalcifilní tendencí. Pravidelně, často až dominantně zde rostou válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), ostřice horská (*Carex montana*), ostřice nízká (*Carex humilis*), ostřice Micheliho (*Carex michelii*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), lipnice úzkolistá (*Poa angustifolia*), strdivka zbarvená (*Melica picta*). Z nápadných kalcifilních bylin zde charakteristicky rostou medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*), kamejka modronachová (*Buglossoides purpureocaerulea*), třemdava bílá (*Dictamnus albus*), pryšec mnohobarvý (*Euphorbia polychroma*), hvězdnice chlumní (*Aster amellus*), plamének přímý (*Clematis recta*), kosatec různobarvý (*Iris variegata*), kosatec trávolistý (*Iris graminea*), černohlávek velkokvětý (*Prunella grandiflora*), violka divotvárná (*Viola mirabilis*), violka srstnatá (*Viola hirta*), plicník měkký (*Pulmonaria mollis*), prvosenka jarní (*Primula veris*), prorostlík srpovitý (*Bupleurum falcatum*), kopretina chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*) aj. Přidružují se typické hájové mezotrofy např. hrachor černý (*Lathyrus niger*), zvonek broskvolistý (*Campanula persicifolia*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*), rozrazil rezekvítek (*Veronica chamaedrys*), plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*).

Aktuální stav biocenóz

Většina segmentů této skupiny je využívána zemědělsky jako pole, částečně jako sady teplomilných dřevin (broskvoně, meruňky, mandloně) a vinice. Tam, kde tisícileté kontinuální zemědělské využívání zabránilo v postglaciálním období vývoji lesních biocenóz, zachovaly se černozemě. Na svazích členitých pahorkatin jsou místy zbytky druhově velmi bohatých postagrárních lad, které se svým druhovým složením blíží východoevropským stepím. Typicky na nich rostou kavyly (*Stipa joannis*, *S. capillata* aj.), kozinec bezlodyžný (*Astragalus excapus*), katrán tatarský (*Crambe tataria*), sinokvět měkký (*Jurinea mollis*), hlaváček jarní (*Adonis vernalis*) aj., velmi vzácně se vyskytuje mandloň nízká (*Amygdalus nana*), častější bývá višně křovitá (*Cerasus fruticosa*).

V intenzivně využívané zemědělské krajině se trvalá vegetace zachovala jen fragmentárně, často zde samovolně vznikají dřevinná společenstva s dominancí allochtonních dřevin akátu a kustovnice cizí a také některých zplanělých ovocných druhů. Svahy členitých pahorkatin s překryvy spraší byly v 70. a 80. letech velkoplošně terasovány, na svazích teras došlo k rozvoji ruderalních druhů.

Lesy se zachovaly jen výjimečně, obvykle na členitém reliéfu. Kromě přírodě blízkých dubových pařezin jsou časté akátiny. Na zorněných plošinách byla pole v 50. letech rozčleněna liniemi větrolamů s převahou nepůvodních dřevin.

Význam a ohrožení

Zemědělsky vysoce produktivní lokality, lesnicky produkčně mírně podprůměrné. Všechny zbytky přírodě blízkých lesních společenstev i postagrárních stepních lad jsou neobyčejně významné jako refugia celé řady vzácných a ohrožených teplomilných druhů rostlin a živočichů, patří ke společenstvům s nejvyšší biodiverzitou.

Pole jsou významně ohrožena větrnou erozí, na svazích dochází k častým projevům vodní eroze, místy vznikly hluboké strže. Přírodě blízké lokality lad jsou často narušovány ruderalizací a rozvojem invazních neofytů - akát, kustovnice cizí, lékořice lékařská aj. K degradaci bylinného patra lesů dochází v oborách s intenzivním chovem zvěře.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Cílovým společenstvem biocenter jsou doubravy dubu zimního s druhově bohatým keřovým patrem a s hojnější příměsí habru, lípy srdčité, jeřábu břeku, babyky, může se vyskytovat i dub pýřitý a dub cer. Při zakládání nových biocenter a biokoridorů je nutno používat semenný materiál populací dubů místní provenience, neboť je velmi pravděpodobný výskyt nově determinovaných jihoevropských taxonů. Z keřů lze vysazovat všechny druhy, uvedené v popisu přírodního stavu biocenóz, nikdy by neměly chybět ptačí zob obecný, dřín obecný, svída krvavá a řešetlák počistivý.

Fagi-querceta aceris - javorové bukové doubravy

2 BC 3

Přírodní stav biocenóz

Stromové patro je druhově pestré, obvykle dominuje dub zimní (*Quercus petraea* agg.), v různém vzájemném poměru se dále vyskytují dub letní (*Quercus robur*), lípa srdčítá (*Tilia cordata*), habr (*Carpinus betulus*), buk (*Fagus sylvatica*), javory (*Acer campestre*, *A. platanoides*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a jilm habrolistý (*Ulmus minor*). Keřové patro nebývá souvislé, ale je rovněž druhově bohaté. Vyskytují se zde zimolez pýřitý (*Lonicera xylosteum*), líska obecná (*Corylus avellana*), hlohy (*Crataegus* sp.), brsleny (*Euonymus europaea*, na Moravě též *E. verrucosa*), svída krvavá (*Swida sanguinea*), bez černý (*Sambucus nigra*) aj.

Těž synusie podrostu je druhově velmi bohatá, charakteristicky se v ní mísí hájové mezotrofní a heminitrofilní druhy. K dominantám často patří strdivka jednokvětá (*Melica uniflora*), z travovitých druhů se dále nejčastěji vyskytují lipnice hajní (*Poa nemoralis*), srha mnohomanželná (*Dactylis polygama*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), ostřice prstnatá (*Carex digitata*) a pšeníčko rozkladité (*Milium effusum*), v Karpatech a východním okraji Hercynika též ostřice chlupatá (*Carex pilosa*). Z bylin tvoří základní druhovou kombinaci mařinka vonná (*Galium odoratum*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), pitulník žlutý (*Galeobdolon luteum*), kopytník evropský (*Asarum europaeum*), plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*) a bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*). Dále se častěji vyskytují jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), vraní oko čtyřlísté (*Paris quadrifolia*), zvonek kopřivolistý (*Campanula trachelium*), česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*) aj. V jarním aspektu se vyskytují dymnivky (*Corydalis pumila*, *C. intermedia*, *C. cava*), zapalice žluťuchovitá (*Isopyrum thalictroides*), v karpatské části Moravy též hvězdnatec čemeřicový (*Haquetia epipactis*). Právě v této skupině jsou na jihozápadní Moravě nejbohatší populace bramboříku nachového (*Cyclamen purpurascens*).

Aktuální stav biocenóz

V lesních porostech se poměrně často zachovaly segmenty s pestřejší skladbou listnatých dřevin i s druhově bohatým podrostem. Poměrně časté jsou pařeziny, v nichž byl potlačen buk. Dost často se vyskytují i borové porosty s výplní listnatých dřevin, místy byl vysazován i smrk.

Mírnější svahy jsou často přeměněny na pole, svažitéjší pozemky jsou využívány jako louky a pastviny a velmi často jako zatravněné vysokokmenné sady, především jabloňové. Travinná společenstva náleží do svazu *Arrhenatherion*. Charakteristické jsou druhově bohaté keřové lesní pláště a liniová společenstva na agrárních terasách, patřících do svazu *Prunion spinosae*.

Význam a ohrožení

Podmínky pro zemědělskou i lesní produkci jsou průměrné, segmenty na prudších svazích mají význam půdoochranný. Alespoň některé z původních druhů dřevinného patra i podrostu obvykle přežívají i v silně změněných lesních porostech s převahou jehličnanů.

Nejvýznamnější ohrožení druhového bohatství dřevinného patra i podrostu představuje holosečné hospodaření s následnou výsadbou jehličnanů. Vážné ohrožení představuje i invazní neofyt

netýkavka malokvětá, která se i v porostech s přírodě blízkou dřevinnou skladbou stává dominantou a vytlačuje původní druhy podrostu.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES

Přírodě blízké segmenty této skupiny by měly být přednostně začleňovány do kostry ekologické stability. Části biocenter, náležející do javorových bukových doubrav by měly mít pestrá dřevinná skladba. Kromě dubů, buku a habru by zde vždy měla být přiměs alespoň některých náročných listnáčů přirozené dřevinné skladby.

***Carpini-querceta tiliae* - lipové bukové doubravy**

2 BD 3x

Přírodní stav biocenóz:

Dřevinné patro je druhově bohaté. K dominantním stromům patří duby, především dub zimní (*Quercus petraea* agg.), může se vyskytovat i dub letní (*Quercus robur*) a vzácněji i dub pýřitý (*Quercus pubescens*). Dále se vyskytují lípy (*Tilia cordata* i *T. platyphyllos*), habr obecný (*Carpinus betulus*), javor babyka (*Acer campestre*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*). V keřovém patře se obvykle vyskytuje alespoň některý druh s kalcifilní tendencí - dřín obecný (*Cornus mas*), kalina tušalaj (*Viburnum lantana*), na Moravě i klokoč zpeřený (*Staphylea pinnata*). Hojný bývá ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), přidružují se brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*), svída krvavá (*Swida sanguinea*), řešetlák počistivý (*Rhamnus catharticus*), hloh jednobližný (*Crataegus monogyna*), líska obecná (*Corylus avellana*), trnka obecná (*Prunus spinosa*), zimolez pýřitý (*Lonicera xylosteum*) aj.

V druhově obvykle bohaté synusii podrostu je charakteristický společný výskyt mezotrofních a kalcifilních druhů, vždy se vyskytují alespoň některé teplomilné druhy. Zpravidla dominují druhy trávovitého vzhledu - lipnice hajní (*Poa nemoralis*), strdivky (*Melica uniflora*, *M. nutans*), srha mnohomanželná (*Dactylis polygama*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), kostřava různolistá (*Festuca heterophylla*), ostřice chlupatá (*Carex pilosa*), z druhů s kalcifilní tendencí ostřice horská (*Carex montana*) a válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*). Z lesních mezofytů se nejčastěji vyskytují mařinka vonná (*Galium odoratum*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), svízel lesní (*Galium sylvaticum*), svízel Schultesův (*Galium schultesii*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), černýš hajní (*Melampyrum nemorosum*), kostival hlíznatý (*Symphytum tuberosum*), žindava evropská (*Sanicula europaea*) aj. Z bylin s kalcifilní tendencí se zde často vyskytují medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*), prvosenka jarní (*Primula veris*), kopretina chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*), pryšec mnohobarvý (*Euphorbia polychroma*), prorostlík srpovitý (*Bupleurum falcatum*), violka srstnatá (*Viola hirta*). Poměrně často právě v lipových bukových doubravách rostou hojněji vzácné dekorativní byliny, jako lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*), střeвиčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*), okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*).

Aktuální stav biocenóz:

Na plochem reliéfu naprosto převažuje orná půda, místy se vyskytují vinice, chmelnice a ovocné sady s teplomilnými druhy (meruňky, broskvoně). Na svažitém reliéfu v agrární krajině, obvykle na místech bývalých maloplošných vinic a sadů, vznikají druhově bohatá postagrární lada s řadou vzácných termofytů, řazená do svazu *Cirsio-Brachypodion*. Roste zde celá řada druhů čeledi *Orchidaceae* (*Orchis militaris*, *O. purpurea*, *O. ustulata*), růže galská (*Rosa gallica*), černohlávek velkokvětý (*Prunella grandiflora*), vítod velký (*Polygala major*) aj.

Lesy zaujímají podstatně menší část segmentů této skupiny. Převažují dubové porosty s habrem a lípou výmladkového původu a borové porosty. Poměrně časté jsou i akátiny.

Význam a ohrožení:

Ekologické podmínky umožňují nadprůměrnou zemědělskou produkci, produktivnost lesních porostů je jen průměrná. Přírodě blízké lesní a travinnobylinné biocenózy mají velmi vysoký význam pro ochranu genofondu především termofilních druhů.

Starší dubové porosty jsou často masově napadeny ochmetem, v klimaticky sušších periodách dochází k jejich prosýchání. Nejvýznamnější ohrožení představuje přímý převod výmladkových porostů holosečným způsobem s umělou obnovou borovicí. Druhovú diverzita travinnobylinných lad je potlačována poměrně rychlým zarůstáním křovinami, především hlohy.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Hlavní dřevinou lesních biocenter je dub. Největším problémem při zakládání dubových porostů v biocentrech je správný výběr druhového spektra dubů, neboť v této skupině lze předpokládat přirozený výskyt prakticky všech našich druhů. Vždy by měly být přimíšeny lípy a habr. Široké druhové spektrum přirozeně se vyskytujících dřevin umožňuje regionálně diferencovaný výběr druhů pro nově zakládaná biocentra i biokoridory. Na okrajích biokoridorů je vhodné využít charakteristických keřů lesních okrajů, např. višň křovitou, kalinu tušalaj, dřín obecný, ptačí zob obecný.

Fraxini-alneta inferiora - jasanové olšiny nižšího stupně (FrAl inf)

2 BC-C5a

Přírodní stav biocenóz

Stromové patro tvoří olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), přimíšeny jsou vrby (*Salix fragilis*, *S. alba* a jejich kříženci), vzácněji i topoly (*Populus nigra*, *P. tremula*). V podúrovni často roste stěmcha hroznovitá (*Padus avium*). V keřovém patře zde rostou vrby (*Salix caprea*, na březích *S. purpurea*, *S. triandra*, *S. viminalis*), hojně se vyskytuje bez černý (*Sambucus nigra*), brslen evropský (*Euonymus europaea*), dále krušina olšová (*Frangula alnus*) a kalina obecná (*Viburnum opulus*). Typický je hojný výskyt liány chmele otáčivého (*Humulus lupulus*). V obvykle druhově bohaté synusii podrostu se mísí druhy mokřadní a vlhkomilné s druhy mezofilními, k dominantám patří druhy s nitrofilní tendencí. Nápadný je časný jarní aspekt s orsejem jarním (*Ficaria bulbifera*), sasankami (*Anemone nemorosa*, *A. ranunculoides*), mokřýšem střídavolistým (*Chrysosplenium alternifolium*), blatouchem bahenním (*Caltha palustris*), křivatcem žlutým (*Gagea lutea*), plicníkem lékařským (*Pulmonaria officinalis*), prvosenkou vyšší (*Primula elatior*) aj. V letním aspektu patří k dominantám bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*), tužebníků jilmový (*Filipendula ulmaria*), skřípina lesní (*Scirpus sylvaticus*), metlice trsnatá (*Deschampsia caespitosa*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), dále se často vyskytují ptačince (*Stellaria nemorum*, *S. holostea*), křehkýš vodní (*Myosoton aquaticum*), potočník vzpřímený (*Berula erecta*), devětsil lékařský (*Petasites hybridus*), ostřice lesní (*Carex sylvatica*), kostřava obrovská (*Festuca gigantea*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), kuklík městský (*Geum urbanum*), netýkavka nedůtklivá (*Impatiens noli-tangere*), hluchavka skvrnitá (*Lamium maculatum*), pcháček zelinný (*Cirsium oleraceum*) a mnohé jiné. Pro jasanové olšiny n. st. je charakteristická velká pestrost typů fytoocenóz, odrážející jednak rozmanitost hydrických a trofických vlastností půdy, jednak specifické vegetační poměry jednotlivých povodí, včetně regionálních zvláštností. Charakteristická je často také maloplošná mozaikovitost druhového složení synusie podrostu.

Typickými druhy prameniště jsou ostřice oddálená (*Carex remota*), řeřišnice hořká (*Cardamine amara*), mokřýš střídavolistý (*Chrysosplenium alternifolium*), z mechorostů zejména měřík vlnitý (*Plagiomnium undulatum*).

Aktuální stav biocenóz

Říční a potoční nivy této skupiny byly většinou v průběhu středověké kolonizace případně již i dříve odlesněny a využívány jako louky. Vznikla zde škála travinnobylinných společenstev, náležejících do svazů *Alopecurion pratensis* a *Calthion*. Fragmenty lesních společenstev zůstaly většinou zachovány jen jako úzké lemy břehových porostů, v nichž v různém vzájemném poměru rostla většina dřevin přirozené skladby. Ke změnám vodního režimu začalo docházet již ve středověku při budování mlýnských náhonů. V současné době jsou toky většinou napřímeny a zahloubeny a širší části niv často i zorněny, místy dokonce využívány jako stavební pozemky. Břehové porosty upravených toků mají často přírodě vzdálený charakter (výsadby euroamerických topolů) a jejich podrost bývá velmi silně ruderalizován. Naopak některé luční enklávy byly v posledních desetiletích ponechány ladem, stala se z nich mokřadní lada s dominancí tužebníku jilmového, skřípiny lesní a metlice trsnaté a postupně zarůstají náletem olše lepkavé.

Význam a ohrožení

Luční i lesní společenstva se vyznačují mírně nadprůměrnou produkcí, rozhodující je ovšem význam vodohospodářský. Břehové porosty přispívají ke stabilizaci koryta, společně s nivními loukami zabraňují nadměrné eutrofizaci vody, zásadní je i retenční působení potočních niv v době velkých povodní. Přírodě blízké segmenty dřevinných i lučních společenstev jsou výjimečně významnými refugii vodní, mokřadní a vlhkomilné bioty a umožňují výskyt sestupujících submontanních druhů v nižších polohách.

Význam jasanových olšin je výrazně ohrožen technickými úpravami koryt toků jejich napřímením a zahloubením a následně sníženou hladinou podzemní vody. Živočišnou složku nepříznivě ovlivňuje znečištění toků. Druhová diverzita břehových společenstev je někdy výrazně narušována nevhodnými zásahy v břehových porostech (výsadba topolových kultivarů, vytváření nesmíšených jasanových břehových porostů, jednorázové smýcení, likvidace keřového patra). Diverzita je ochuzována v důsledku šíření ruderalních druhů, velmi často i invazních neofytů.

Cílový stav biocenóz ve skladebných prvcích ÚSES:

Všechny přirozené segmenty prameništních společenstev je třeba zařadit do kostry ekologické stability a ponechat bez zásahu přirozenému vývoji. Potoční jasanové olšiny tvoří přirozenou soustavu biokoridorů vodní, mokřadní a mezofilní bioty. Hlavními kosterními dřevinami biocenter i biokoridorů jsou olše lepkavá a jasan ztepilý, v biokoridorech je vhodná vyšší účast stromových i keřových vrb (vrba bílá, v. křehká, v. trojmužná, v. košíkářská, v. nachová), vhodná je příměs střemchy hroznovité a alespoň některých keřů z přirozené dřevinné skladby. V biocentrech i biokoridorech je přípustné výmladkové hospodaření. Nikdy by nemělo docházet k úplnému smýcení porostů, nejvhodnější je jednotlivý výběr s ponecháním určitého počtu doupných stromů. Funkci biokoridorů a biocenter plní i nivní louky s převahou přirozeně rostoucích druhů, vyžadující pravidelné kosení.

2.2.7. Fauna

Převážně zkulturněná krajina východního předhůří Českomoravské vrchoviny hostí ochuzenou faunu. Ta je součástí panonské části Moravy s vyzníváním zástupců pontomediterránního prvku k nejvýchodnějším svahům České vysočiny. Vyznívá zde např. rozšíření kudlanky nábožné, pakudlanky jižní nebo pestrokřídlece podražcového, z plazů například ještěrky zelené. Pro rozsáhlé lány tohoto bioregionu byl v minulosti charakteristický výskyt dropa velkého, lindušky úhorní a dytika úhorního. Dyje má charakter pohorské řeky, patří do parmového pásma, s prvky pásma cejnového, Jevišovka do lipanového pásma, ostatní drobné vodní toky náležely do pstruhového pásma, dnes jsou však prakticky bez ryb. V periodických tůních ve zbytecích luhů přežívala žábřonožka *Pristicephalus carnuntanus*.

Významné druhy - Savci: ježek východní (*Erinaceus concolor*), myšice malooká (*Apodemus microps*), netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*). Ptáci: husa velká (*Anser anser*), zrzohlávka

rudozobá (*Netta rufina*), luňák červený (*Milvus milvus*), roroh velký (*Falco cherrug*), drop velký (*Otis tarda*), dytík úhorní (*Burhinus oedicnemus*), vodouš rudonohý (*Tringa totanus*), vlha pestrá (*Merops apiaster*), strakapoud jižní (*Dendrocopos syriacus*), linduška úhorní (*Anthus campestris*), břehule říční (*Riparia riparia*), cvrčilka slavíková (*Locustella luscinioides*), sýkořice vousatá (*Panurus biarmicus*), moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*), ťuhýk menší (*Lanius minor*), ťuhýk rudohlavý (*Lanius senator*), havran polní (*Corvus frugilegus*). Obojživelníci: skokan štíhlý (*Rana dalmatina*). Plazi: ještěrka zelená (*Lacerta viridis*). Měkkýši: páskovka žíhaná (*Cepaea vindobonensis*), hlemýžď zahradní (*Helix pomatia*), keřnatka vrásčitá (*Euomphalia strigella*), trojlaločka pyskatá (*Helicodonta obvoluta*). Hmyz: kobylka révová (*Ephippiger ephippiger*), kobylka sága (*Saga pedo*), saranče *Omocestus petraeus*, *Euchorthippus pulvinatus*, srpice komárovec (*Bittacus hageni*), *Bittacus italicus*, pestrokřídlec podražcový (*Zerynthia polyxena*), žluťásek (*Colias chrysotheme*), můry *Anarta myrtilli*, *Lygephila ludicra*, *Phyllophila obliterated*, *Pyrrhia purpurina*, *Platyperigea terrea*, *P. aspersa*, *Perigrapha l-cinctum*, vřetenuška *Zygaena punctum*, píďalka *Pachycnemia hippocastanaria*, drvopleň *Parahypopta caestrum*, drobníček *Ectoedemia rufifrontella*, zavíječi *Synaphe bombycalis*, *S. connectalis*, pakudlanka jižní (*Mantispa styriaca*), kutilka *Sceliphron destillatorius*, kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*), střevlík *Cymindis variolosa*. Korýši: žábřonožka *Pristicephalus carnuntanus*.

2.3. POPIS A ANALÝZA AKTUÁLNÍHO STAVU KRAJINY

V odlesněném území chybí především bývalé meze a luční porosty podél vodních toků, rovněž alejové výsadby. Na druhou stranu je tu vybudována síť větrolamů, které většinou provázejí polní cesty.

Ve vztahu k ekologické stabilitě krajiny mají zásadní význam pouze trvalé vegetační formace. Dělíme je na:

1. lesní porosty,
2. trvalé travní porosty (louky, pastviny, stepi, lada),
3. břehové a doprovodné porosty vodních toků a ploch,
4. doprovodnou vegetaci komunikací,
5. rozptýlenou trvalou vegetaci,
6. zahrady, sady a vinice,
7. veřejnou a vyhrazenou zeleň.

Lesní porosty

Jak je uvedeno výše, lesy jsou zastoupeny minimálně, a to větrolamy nebo drobnými izolovanými fragmenty uprostřed rozsáhlých bloků orné půdy, kompaktnějším porostem s dominancí akátu při jižním okraji zástavby a menším lesním porostem okolo Únanovky v sz. okraji území. Významnou ekostabilizační i krajínotvornou roli plní soustava větrolamů.

Trvalé travní porosty

Hospodářsky využívané travní porosty se v území nevyskytují. Nejrozsáhlejší plochy TTP tak jsou na ochranných hrázích a v bermě Jevišovky. Menší plochy se pak nalézají na soukromých parcelách v blízkosti obce a okolo rybníčku u Únanovky na sz. okraji zástavby.

Břehové a doprovodné porosty vodních toků a ploch

Tyto formace jsou jedny z mála ekostabilizačních a krajínotvorných prvků v území. Jedná se ale pouze o linii podél Únanovky mezi zastavěným územím a soutokem s Jevišovkou. Jde o nepříliš hodnotný porost starých topolů (pravděpodobně klony nebo nepůvodní druhy) v keřovém patře doplněný bezem černým, občas brslenem evropským či trnkou obecnou. Z bylin je **nejvýraznějším** druhem rákos. Dalším fragmentem jsou břehové porosty podél Skaličky, kde dominují opět linie topolů. Břehy Jevišovky jsou v řešeném území pouze zatravněny, s výskytem několika málo topolů před soutokem s Únanovkou a fragmentem lesního porostu při křížení se silnicí na Stošíkovice. Ten je tvořen zčásti olšinou, zčásti pak směsí dřevin s dominantními topoly a osikami. Porost místy prosychá, místy je prolámaný, bylinné patro je nitrofilní na okraji pole ruderalizované, v keřovém patře dominuje bez černý. Pokud jde o stojaté vody, tak se v území vyskytuje malý rybníček a jedna bezodtoková tůň na Únanovce nad obcí. Jedná se o území revitalizované za účelem vytvoření klidové zóny pro rekreaci. Břehy a plochy okolo jsou udržovány kosením. Byla provedena výsadba několika dřevina instalace základního mobiliáře.

Doprovodná vegetace komunikací

Doprovodnou vegetaci komunikací tvoří vegetační pásy liniového charakteru, lemující v řešeném území především silnice a zpevněné účelové komunikace. Obvykle jde o pruhy TTP při krajnicích a v příkopech. Podél státních silnic se objevují spíše fragmenty původních výsadeb. Z tohoto pohledu je nejhorší situace podél silnice 53 na Znojmo, nejzachovalejší zbytky původních jabloňových alejí se vyskytují podél hraniční silnice na Bantice.

Ekologický význam bývá rozličný, podstatná je zejména krajínotvorná hodnota. Někdy mohou mít i důležitou funkci v protierozní ochraně. Z hlediska ÚSES jsou použitelné zejména jako interakční prvky.

Rozptýlená trvalá vegetace

Částečně se jedná o některé plochy popsané v předchozích odstavcích. V k.ú. Práče ale hraje tuto roli několik odlišných ploch, rozmístěných v prostoru mezi zastavěným územím obce Práče, Lechovicemi a silnicí 53. Jedná se většinou o spíše liniové prvky, především pruh dřevin při okraji zastavěného území, který navazuje na zeleň hřbitova u silnice na Lechovice, případně dvě linie náletů dřevin (převažuje akát) po stranách drobné údolnice a prameniště drobné krátké vodoteče.

Zahrady, sady

Sady se v řešeném území prakticky nevyskytují, zahrady jsou součástí zástavby nebo na něj přímo navazují.

Veřejná a vyhrazená zeleň se mimo zastavěné území nevyskytuje.

Většinu výše popsaných ploch můžeme řadit ke kostře ekologické stability, byť v k. ú. Práče nelze tyto segmenty hodnotit vysokým stupněm. Převážně se bude jednat pouze o stupeň 2, zřídka i 3 - málo až středně stabilní.

Základní kostru ekologické stability tvoří síť větrolamů, dále tok Únanovky i Jevišovky a Skaličky (být poslední dva jmenované toky zasahují do řešeného území minimálně), menší převážně akátový lesík a fragmenty linií podél komunikací nebo vodotečí.

3. NÁVAZNOST NA NADREGIONÁLNÍ A REGIONÁLNÍ SES, KONCEPCE NÁVRHU MÚSES.

3.1. NADREGIONÁLNÍ ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Pro řešené území je v současné době platná územně plánovací dokumentace vydaná krajem - Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále jen „ZÚR JMK“). Tato dokumentace vymezila v řešeném území samostatné plochy pro územní systém ekologické stability na nadregionální i regionální úrovni. Dochází zde k umístění nadregionálního biokoridoru K 162T s cílovými teplomilnými doubravními společenstvy, který spojuje NRBC 105 Karlov s NRBK K 139 v místě vloženého RBC 56 Únanovka. Vymezení v ÚP Práče se mírně odchyluje od vymezení v ZÚR JMK, jelikož se snaží důsledněji sledovat vymezené migračně významné území v části, která je zároveň uváděna jako „bariérové místo dálkového migračního koridoru“. Proto je NRBK poněkud „odsazen“ od zástavby směrem k severu. To s sebou nese i změnu v lokalizaci dvou vložených lokálních biocenter (LBC 01 Nad hliníkem a LBC 02 Za hřištěm). Především nové LBC Nad hliníkem lépe řeší požadavky plynoucí z potenciálního stavu biocenóz – sušší teplomilné doubravy (původní LBC Hliník bylo na kontaktu s nivou Únanovky).

3.2. REGIONÁLNÍ ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Dle již výše zmíněných ZÚR JMK plyne, že regionální územní systém ekologické stability je zastoupen regionálním biokoridorem, který je veden po toku Jevišovky (dle ÚAP Znojmo 2016 se jedná o lokální biokoridor, podle ZÚR JMK 2016 pak nese označení RK JM035). Na území obce Práče je celý prostor obsazen vloženým LBC 03 U mostu.

3.3. MÍSTNÍ (LOKÁLNÍ) ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Plán MÚSES navazuje na vymezení MÚSES v sousedících k. ú. v okrese Znojmo. Aktuálně je zpracovávána komplexní pozemková úprava v k. ú. Prosiměřice, která by měla řešit i umístění části NRBK K 162T. V k. ú. Tasovice nad Dyjí není dle ÚAP ORP Znojmo ÚSES vymezen. Dle ÚAP dále chybí návaznost neoznačeného lokálního biokoridoru směřujícího na katastrální území Bantice. Tento biokoridor byl v Plánu MÚSES Práče vypuštěn jako nadbytečný a neodůvodněný.

Oproti původnímu Generelu ÚSES z roku 1994 přibyl LBK na toku Únanovky, který je na jednu stranu veden zastavěným územím obcí, na druhou stranu je vymezen v ÚAP, případně i ÚP jako souvislá větev od Únanova po soutok s Jevišovkou.

Odlíšné řešení oproti ÚAP Znojmo 2016 je provedeno na sousedním k. ú. Lechovice, kde již došlo i k realizaci lokálních biokoridorů. Nové řešení není v rozporu se stávajícím konceptem a neznamená problém pro řešení v k. ú. Práče.

Plán místního systému ekologické stability navržený pro řešené území sestává celkem z 16 samostatných ploch, podrobněji popsanych v tabulkové části plánu. MÚSES je tak v řešeném území reprezentován kromě nadregionální a regionální úrovně větvemi lokální úrovně. Jedna z nich patří k hygromilní až hydrofilní řadě (LBK 01 a LBK 02 podél toku Únanovky), další větve patří k řadě normální až sušší (mezofilní háje a teplomilné doubravy).

3.4. INTERAKČNÍ PRVKY

Metodickými podklady pro tvorbu ÚSES nejsou stanoveny žádné konkrétní požadavky, které by výrazněji omezovaly výslednou podobu interakčních prvků. Interakční prvky mohou mít tudíž velice rozmanitý charakter (např. náletových porostů dřevin, ovocných a okrasných alejí, polokulturních a ladních bylinných porostů apod.) a často plní v krajině vedle funkcí ekologických i jiné významné funkce (např. půdoochrannou, vodohospodářskou, estetickou).

Funkci interakčních prvků plní i doprovodná vegetace vodotečí, komunikací, protierozní meze a další přírodě blízké formace. Ostatní, rovněž důležité prvky pro zachování krajinných hodnot v území je nutné navrhovat při řešení komplexních pozemkových úprav.

Mezi významné interakční prvky v území patří v podstatě pouze větrolamy, fragmenty liniové zeleně podél některých cest a pruh dřevin (s dominantním akátem) na jv. okraji zástavby, napojující se na zeleň hřbitova.

3.5. REŽIMY OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY

3.5.1. Zvláště chráněná území

V k. ú. Práče se nenalézá žádné zvláště chráněné území dle zákona 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

3.5.2. NATURA 2000

Do k. ú. Práče zasahuje evropsky významná lokalita soustavy NATURA 2000: CZ0623041 Jevišovka. Předměty ochrany jsou **nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*** (dle katalogu biotopů V4A - makrofytní vegetace vodních toků - porosty aktuálně přítomných vodních makrofyt) a výskyt sekavce (*Cobitis taenia*).

Dle dostupných podkladů do k. ú. Práče nezasahuje žádná Ptačí oblast soustavy NATURA 2000.

3.5.3. Významný krajinný prvek

V k. ú. Práče není registrován žádný významný krajinný prvek dle zákona 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Za VKP ze zákona se považují dle § 3 písm.b) zákona obecně lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy.

3.5.4. Lokalita výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem

Jižní část k. ú. Práče spadá do lokality výskytu zvláště chráněného druhu s národním významem s názvem Boroticko. Tato lokalita je vyhlášena kvůli ochraně dropa velkého (*Otis tarda*).

Pro udržení či tvorbu vhodných biotopů pro výskyt dropa velkého je třeba optimalizovat hospodaření na zemědělské půdě (níže uvedené zásady převzaty z Plánu MÚSES pro k. ú. Borotice nad Jevišovkou, který zpracoval ing. Jaroslav Krejčí v roce 2014):

1. Vyloučení veškerých aktivit v porostech ozimé pšenice v období 20. 4. – 30. 6. (tzv. klidové plochy ozimé pšenice). Znamená především vyloučení veškerého hnojení a chemické ochrany daných porostů v uvedeném období.
2. Založení ploch s vojtěškou na vybraných půdních blocích tokaniště a hnízdiště (cca 10 – 20 ha velké), a to výsevem uznaného osiva vojtěšky.

3. Založení travnatých ploch v zájmové oblasti o rozloze 10 – 20 ha vysetím travní směsi (20 % jilek vytrvalý, 20 % sveřep, 20 % kostřava červená, 20 % lipnice luční, 5 % štírovník růžkatý).

4. Založení úhoru na vytipovaných plochách o rozloze 5 – 20 ha s výsevem osiva (35 % kostřava červená, 20 % kostřava ovčí, 15 % lipnice luční, 10 % řepka olejka, 5 % jetel plazivý, 5 % vičenec ligrus, 5 % vojtěška, 5 % tollice dětelová v množství 15 kg/ha). Výsevek by měl umožnit uchycení dalších rostlin z náletu z okolí.

5. Založení a údržba černého úhoru tak, aby byla plocha celoročně udržována bez souvislého vegetačního krytu. Založí se na jaře orbou vybraného pozemku, který je následně udržován vláčením tak často, aby nedocházelo k vysemenění nalétnutých rostlin vnímaných zemědělcí většinou jako plevelné. Černý úhor může být situován do jedné trvalé lokality nebo může být jeho umístění každý rok měněno.

3.5.5. Migračně významné území

Severní částí řešeného území prochází ve směru východ – západ dálkový migrační koridor, na který je vázáno migračně významné území. Tuto trasu ne zcela přesně sleduje i upravené vymezení NRBK K 162T.

3.6. OBECNÉ ZÁSADY ZAJIŠTĚNÍ FUNKČNOSTI ÚSES

1) na LPF je nutno hospodařit při těžbě způsobem, který udrží nebo zvýší přirozenou druhovou dřevinnou skladbu - tzn:

- postupně opatrně redukovat akátové porosty (především při jižním okraji obce) a zabránit dalšímu rozšiřování této dřeviny do ostatních lesních porostů a do agrární krajiny,
- při obnově postupně upravovat druhovou skladbu lužního porostu ve prospěch stanovištně původních druhů s cílem redukce nepůvodních topolů a zvýšení druhové pestrosti porostů,
- redukce akátu a javoru jasanolistého ve větrolamech se souběžnou podporou dřevin odpovídající druhové skladby (včetně jejich případného zmlazení),
- podporovat přirozené celkově zmlazení původních dřevin - vytvářet etážový, různověký porost s doplněnou dřevinnou skladbou, podpořit zejména přirozené zmlazení listnatých dřevin, doplnění dřevinné skladby dle STG,
- snížit stavy vysoké zvěře a zamezit tak okusu a loupání na mladých porostech mimo oplocenky,
- při zakládání lesních porostů respektovat stanovištní podmínky a jejich příslušnou přirozenou druhovou skladbu.

2) na ZPF jsou doporučena realizovat mimo jiné tato opatření proti vodní a větrné erozi, zejména v místech s prokazatelnými erozními jevy nebo na plochách vysoce náchylných k erodovatelnosti (dle BPEJ):

- návrh vhodného umístění pěstovaných plodin, včetně ochranného zatravnění
- návrh pásového pěstování plodin
- ochranné obdělávání (setí/sázení do mulče, setí/sázení do ochranné plodiny)

Technická opatření zahrnují

- tvorba průleहů a protierozních mezí
- zatravnění údolnic a pruhu min. 5 m od břehových hran vodotečí
- polní cesty s protierozní funkcí

Kromě opatření ke snížení nebezpečí či projevů eroze, je třeba vyžadovat, aby nedocházelo k aplikaci chemikálií, zvláště pesticidů v pruhu alespoň 10 m od okraje biocenter a biokoridorů.

Část navržených opatření je třeba vymáhat na hospodařících subjektech (agrotechnická opatření), část je možno usadit do území v rámci územního plánu a část je třeba řešit v rámci pozemkové úpravy.

I když do řešeného území zasahuje „dropí“ lokalita, není nezbytně nutné trvat na speciálních požadavcích na řešení jednotlivých skladebných částí ÚSES v dané ploše. V současnosti jsou skrz lokalitu v její severní části na k. ú. Práče vedeny dva lokální biokoridory, které jsou umístěny do existujících větrolamů šířky cca 10 m (7 – 14 m), které plní funkci protierozní a jsou tvořeny vzrostlými porosty dřevin. Z tohoto důvodu není již tak podstatné trvat na požadavku, aby byly vysazovány pouze skupiny dřevin a nemohla vzniknout souvislá pohledová bariéra, protože ta již existuje (navíc s další požadovanou protierozní funkcí). Měli být podpořena či zachována funkčnost ÚSES, je třeba v místech lokálních biocenter (v minimálních parametrech) realizovat plošné výsadby za účelem tvorby spíše kompaktního porostu. Navíc se jedná pouze o jedno LBC, které se v rámci řešeného území nachází „uvnitř“ dropí lokality.

Šířka biokoridorů je proměnlivá. Závisí především od hierarchické úrovně, ale také od aktuálního stavu v krajině. Neexistující NRBK a RBK terestrických řad jsou navrženy v šířce 50 m, neexistující LBK pak v šířce 20 m. Důvody pro zvětšení šířky jsou především smíšený charakter většiny biokoridorů a potřeba zabezpečení výsadeb dřevin stromového patra a v okrajích vytvoření ekotonu z keřů a TTP i s ohledem na § 1013, 1016 a především 1017 zákona 89/2012 Sb. (občanského zákoníku).

V místech, kde se aktuálně nalézají ekologicky stabilnější struktury v krajině, jsou tyto zahrnuty do BK celé, což znamená mnohdy i výraznější překročení minimálního parametru dle metodických doporučení (především u lokální úrovně, kde činí 15 m). Např. většina větrolamů, která má sloužit i jako LBK, je 20 m široká.

Jak je uvedeno výše, řešení biokoridoru RK JM035 v ZÚR JMK je odlišné od verze v ÚAP Znojmo 2016. Tento Plán ÚSES řeší problém povýšením LBK v ÚAP na regionální úroveň i s ohledem na zabezpečení dostatečných prostorových parametrů.

3.7. POPIS JEDNOTLIVÝCH VĚTVÍ MÍSTNÍHO ÚSES

Smišená xerofilně-mezofilní větev nadregionální úrovně „Kyjovice - Lechovice“

Tato větev je vedena souběžně s migračním koridorem a je reprezentována NRBK K 162T. V řešeném území je vedena severně od zástavby mezi přemostěním Jevišovky a Skaličky přes bloky orné půdy k západu do prostoru styku s k. ú. Prosiměřice a Bantice. Jak je uvedeno výše, došlo k úpravě vymezení oproti ZÚR JMK 2016 posunem dále od zástavby směrem k severu. V plánu MÚSES Práče je nyní tvořeno třemi samostatnými plochami NRBK (01A, 01B, 01C) a vloženými lokálními biocentry (LBC 01 Nad hliníkem, LBC 02 Za hřištěm a LBC 03 U mostu). LBC 03 U mostu se nachází v místě křížení s regionálním biokoridorem (dle ZÚR JMK označený jako RK JM035).

Smišená hydrofilně-mezofilní větev RÚSES „Jevišovka“

Větev sleduje tok řeky Jevišovky od vodní nádrže Výrovce po soutok s Dyjí u Jevišovky. V navržené podobě Plánu ÚSES Práče je RBK vymezen pouze v krátkém úseku při sv. okraji území, přičemž je v celé délce reprezentován vloženým LBC 03 U mostu.

Hydrofilní a hygofilní větev MÚSES Únanovka

Jedná se o vymezení LBC 04 Práčský háj do prostoru lužního lesa na sz. okraji území. LBK pak sleduje tok Únanovky přes zástavbu k soutoku s Jevišovkou a sestává ze dvou dílčích úseků (LBK 01 a LBK 02).

Smíšená xerofilně-mezofilní větev „Bantice - Lechovice“

Tato větev je vedena ve směru SZ – JV. V sz. okraji řešeného území se napojuje jako LBK 03 na nadregionální biokoridor K 162T, nejkratší cestou překonává nivu Únanovky, aby obešla jako LBK 04 zemědělský areál a napojila se k LBC 05 V akátech, odkud dále pokračuje jako LBK 05 odlišně od ÚAP ORP Znojmo 2016 blokem orné půdy a částečně menší akátinou k východu na hranici s k. ú. Lechovice. Ještě než překročí hranice řešeného území, překříží státní silnici a napojí se na již vysazený LBK jižně od silnice. Odlišné vymezení oproti ÚAP je dáno nevhodností řešení v těsném dotyku se zástavbou – aktuálně pruh akátiny, místy s drobnými skládkami biologického odpadu, místy s kultivací terénu (posezení s ohništěm, udržovaný trávník, skládka dřeva). Dalšími důvody je vytvoření pruhu zeleně uprostřed bloku orné půdy jako účinné opatření proti erozi a jako pohledová i protihluková bariéra státní silnice, která se má rozšiřovat.

Smíšená xerofilně-mezofilní větev „Práče - Hodonice“

Větev je vedena od okraje obce Práče, kde se napojuje na LBK 04 a vzrostlým vícedruhovým větrolamem míří jako LBK 06 k JZ, kde končí na hranicích k. ú. Práče a k. ú. Tasovice u zemědělského objektu (snad velká silážní jáma) lemovaného náletovými dřevinami. V k. ú. Tasovice není dle ÚAP ORP Znojmo 2016 místní ÚSES vymezen, nabízí se ale logické řešení pokračovat ve stejném směru po větrolamu dále až na napojení na LBK v k. ú. Hodonice.

Jižně od státní silnice je vymezeno v bloku orné půdy LBC 06 Za státní silnicí. Zároveň se jedná o místo, kde se stýkají dva vzrostlé větrolamy, které jsou využity jako LBK. LBK 06 již byl zmíněn, kolmo na něj vede k JV jako LBK 07 také vícedruhový vzrostlý větrolam, pokračující na k. ú. Lechovice.

Vzhledem k hydrickým i trofickým podmínkám nedochází novým trasováním k popření metodických zásad pro vymezení lokálního (místního) ÚSES.

Použité zkratky:

BPEJ – bonitovaná půdně ekologická jednotka
ČOV – čistírna odpadních vod
HPJ – hlavní půdní jednotka
KN – katastr nemovitostí
LBC – lokální biocentrum
LBK – lokální biokoridor
LT – lesní typ
MÚSES – místní (lokální) územní systém ekologické stability
ORP – obec s rozšířenou působností
PUPFL – pozemek určený k plnění funkcí lesa
RBK – regionální biokoridor
S, SV, V, JV, J, JZ, Z, SZ – označení světových stran
STG – skupina typů geobiocénů
TTP – trvalé travní porosty
ÚAP – územně analytické podklady
VKP – významný krajinný prvek
ZPF – zemědělský půdní fond

Literatura:

Buček A., Lacina J. (1999): Geobiocenologie II. Skripta, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Brno.
Culek, M. ed. a kol.(1996): Biogeografické členění České republiky. Enigma Praha.
Culek, M. ed. a kol.(2005): Biogeografické členění České republiky II. AOPK ČR, Praha.
Demek, J. a kol. (1987): Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Academia Praha.
Krejčí, J. (2014): Plán MÚSES pro k. ú. Borotice nad Jevišovkou
Löw J. a kol. (1994): Rukověť projektanta ÚSES.
Matějovská O. a kol. (1988): Geologická mapa ČSR 1:50 000, list 34-11 Znojmo. ÚÚG Praha.
Metodické sdělení odboru obecné ochrany přírody a krajiny o vydání a uplatňování Metodiky vymezování územního systému ekologické stability. *Věstník MŽP, květen 2017.*
Další podklady – mapové portály AOPK ČR, Česká geologická služba, Státní pozemkový úřad ČR, GIS ORP Znojmo, ČÚZK, ÚHÚL

4. TABULKOVÁ ČÁST

4.1. STRUKTURA TABULKY

- Identifikace:** Jednoznačný kód v rámci katastrálního území
- Název:** Individuální pojmenování biocenter; pro biokoridory popis propojení mezi dvěma biocentry („LBCab – LBCcd“)
- Typ prvku:** BC – biocentrum
BK – biokoridor
- Hierarchie:** L – místní (lokální)
R – regionální
NR – nadregionální
- Katastr:** Dotčená k. ú.
- Lokalizace:** Specifikace polohy příslušné skladebné části ÚSES
- STG:** Specifikace skupin typů geobiocénů
- Výměra:** Výměra příslušné skladebné části ÚSES v m²; u biokoridorů za „/“ i délka v m (v řešeném k. ú.)
- Ekostabilita:** Výpis stupňů ekologické stability všech dílčích ploch ve skladebné části ÚSES
- Stav:** Popis aktuálního stavu
- Funkčnost:** Rozlišení, zda jde o skladebnou část funkční (F), nefunkční (N) či částečně funkční (C). Pro přiřazení jedné z uvedených možností je rozhodující skutečnost, nakolik je daná skladebná část ÚSES v současném stavu schopná plnit svou funkci v systému. Jako "funkční" je označena taková skladebná část, u které je současný stav zastoupených biotopů vyhovující pro její plné fungování v systému (byť některé dílčí partie skladebné části mohou být ve stavu "nefunkčním"). Jako "nefunkční" je naopak označena taková skladebná část, která v celém (příp. téměř celém) rozsahu svého vymezení vyžaduje změnu způsobu využití. Ve všech ostatních případech jsou skladebné části označeny jako "částečně funkční". V případě, že daná skladebná část přesahuje mimo řešené území, údaj v položce se vztahuje výhradně k jejím partiím v řešeném území.
- Ochrana:** Označení (zákonného) režimu ochrany – zvláště chráněné území (ZCHÚ + zkratka kategorie – NP, CHKO, NPR, NPP, PR, PP), významný krajinný prvek registrovaný/ze zákona (rVKP/zVKP), přírodní park (PřP), chráněná oblast přírodní akumulace vod (CHOPAV), pásmo hygienické ochrany 1. a 2. stupně (PHO I, PHO II), biosférická rezervace (BR), evropsky významná lokalita NATURA 2000 (EVL), ptačí oblast (PO), lokalita seznamu světového dědictví UNESCO (UNESCO), Ramsarský mokřad (RM), krajinná památková zóna (KPZ)
- Cílový typ:** Hydrofilní/mezofilní/xerofilní/smíšený + další specifikace cílového společenstva
- Opatření:** Specifikaci opatření v popisované skladebné části ÚSES za účelem dosažení funkčního stavu
- Poznámka:** Uvedení dalších důležitých skutečností.

4.2. POPIS SKLADEBNÝCH ČÁSTÍ ÚSES

Identifikace: LBC 01
Název: Na hliníkem
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Práče
Lokalizace: Sz. okraj řešeného území v bloku orné půdy
STG: 1 BD 3
Výměra: 41 290 m²
Ekostabilita: 1
Stav: orná půda
Funkčnost: nefunkční (N)
Ochrana: migračně významné území
Cílový typ: Smíšený xerofilně-mezofilní (teplomilné doubravy)
Opatření: Založení LBC na orné půdě včetně zatravnění
Poznámka: Vložené LBC do NRBK K 162T

Identifikace: LBC 02
Název: Za hřištěm
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Práče
Lokalizace: V bloku orné při sev. okraji území
STG: 1 BD 3
Výměra: 38 235 m²
Ekostabilita: 1
Stav: orná půda
Funkčnost: nefunkční (N)
Ochrana: migračně významné území
Cílový typ: Smíšený xerofilně-mezofilní (teplomilné doubravy)
Opatření: Založení LBC na orné půdě včetně zatravnění
Poznámka: Vložené LBC do NRBK K 162T

Identifikace: LBC 03
Název: U mostu
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Práče

Lokalizace: Niva mezi toky Jevišovky a Skaličky
STG: 2 BC-C 5a
Výměra: 72 537 m²
Ekostabilita: 1 (2,3,4)
Stav: Blok orné půdy v nivě, zregulované vodní toky, zatravněná a kosená berma, místy jednotlivě sukcesní keře (bez černý, hloh, růže šípková), podél Skaličky vzrostlé topoly, na S menší olšina
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP – niva, vodní tok, les
Cílový typ: hydrofilní, hygrofilní (olšiny)
Opatření: Založení LBC na orné půdě, revitalizace vodního toku (alespoň Skalička)
Poznámka: vložené LBC v RBK RK JM035, současně místo křížení s NRBK K 162T

Identifikace: LBC 04
Název: Práčský háj
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Práče
Lokalizace: Niva Únanovky SZ od obce
STG: 2 BC-C 5a
Výměra: 36 520 m²
Ekostabilita: 3
Stav: lesní porost s převahou kultivarů topolu, jasanu, místy olše a dubu; neupravený tok Únanovky
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP – niva, vodní tok, les
Cílový typ: hydrofilní, hygrofilní (olšiny, jaseniny, případně tvrdý luh)
Opatření: postupná změna a obohacení druhové skladby na stanovištně původní dřeviny
Poznámka:

Identifikace: LBC 05
Název: V akátech
Typ prvku: BC
Hierarchie: L
Katastr: Práče
Lokalizace: Akátina při jižním okraji zastavěného území
STG: 2 BC 3 (v horních okrajích přechod k 1 BD 3)
Výměra: 32 374 m²
Ekostabilita: 2
Stav: akátina s ruderalizovaným podrostem – v E2 zcela dominuje bez černý
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP - les

Cílový typ: Smíšený xerofilně-mezofilní (teplomilné doubravy na přechodu k dubohabřinám)

Opatření: postupná změna a obohacení druhové skladby na stanovištně původní dřeviny

Poznámka:

Identifikace: LBC 06

Název: Za státní silnicí

Typ prvku: BC

Hierarchie: L

Katastr: Práče

Lokalizace: V bloku orné v jižní polovině území

STG: 1 BD 3

Výměra: 30 293 m²

Ekostabilita: 1

Stav: orná půda

Funkčnost: nefunkční (N)

Ochrana: lokalita výskytu zvláště chráněného druhu – drop velký

Cílový typ: Smíšený xerofilně-mezofilní (teplomilné doubravy až dubohabřiny)

Opatření: Založení LBC na orné půdě včetně zatravnění

Poznámka:

Identifikace: NRBK 01A

Název: hranice k. ú. Prosiměřice – LBC 01

Typ prvku: BK

Hierarchie: NR

Katastr: Práče, Prosiměřice

Lokalizace: V bloku orné půdy na SZ okraji řešeného území

STG: 1 BD 3

Výměra: 6 450 m² / 130 m (v řešeném území)

Ekostabilita: 1

Stav: Blok orné půdy

Funkčnost: nefunkční (N)

Ochrana: migračně významné území

Cílový typ: mezofilní, xerofilní; sušší dubohabřiny a teplomilné doubravy

Opatření: Založení NRBK na orné půdě včetně zatravnění

Poznámka: LBK pokračuje k Z na k. ú. Prosiměřice; NRBK K 162T

Identifikace: NRBK 01B

Název: LBC 01 – LBC 02

Typ prvku: BK

Hierarchie: NR

Katastr: Práče

Lokalizace: V bloku orné půdy při S okraji řešeného území
STG: 1 BD 3
Výměra: 33 205 m² / 630 m
Ekostabilita: 1
Stav: Blok orné půdy
Funkčnost: nefunkční (N)
Ochrana: migračně významné území
Cílový typ: mezofilní, xerofilní; sušší dubohabřiny a teplomilné doubravy
Opatření: Založení NRBK na orné půdě včetně zatravnění
Poznámka: NRBK K 162T

Identifikace: NRBK 01C
Název: LBC 02 – LBC 03
Typ prvku: BK
Hierarchie: NR
Katastr: Práče
Lokalizace: V bloku orné půdy při S okraji řešeného území
STG: 1 BD 3, 2BC-C5a
Výměra: 35 387 m² / 715 m
Ekostabilita: 1
Stav: Blok orné půdy
Funkčnost: nefunkční (N)
Ochrana: migračně významné území, zVKP – niva (vých. okraj)
Cílový typ: mezofilní, xerofilní, hygofilní; sušší dubohabřiny a teplomilné doubravy na V přechází do nivy (olšiny)
Opatření: Založení NRBK na orné půdě včetně zatravnění
Poznámka: NRBK K 162T

Identifikace: LBK 01
Název: k. ú. Bantice – LBC 04
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Práče, Bantice
Lokalizace: SZ část řešeného území v nivě Únanovky
STG: 2 BC-C 5a
Výměra: 2 580 m² / 260 m (jen v řešeném území)
Ekostabilita: 2, 3
Stav: zregulovaný (napřímený a zahloubený) tok Únanovky a přiléhající zatravněné, příp. ruderalizované břehy, částečně s keřovými formacemi
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: zVKP - niva, vodní tok
Cílový typ: hydrofilní, hygofilní (olšiny)

Opatření: Dosadby stanovištně původních dřevin, revitalizace Únanovky

Poznámka: LBK pokračuje k Z na k. ú. Bantice

Identifikace: LBK 02

Název: LBC 04 – LBC 03

Typ prvku: BK

Hierarchie: L

Katastr: Práče

Lokalizace: Podél toku Únanovky přes zastavěné území Práče k soutoku s Jevišovkou

STG: 2 BC-C 5a

Výměra: 38 098 m² / 1 990 m

Ekostabilita: 0, 1, 2, 3

Stav: zregulovaný (napřímený a zahlobený) tok Únanovky a přiléhající zatravněné, příp. ruderalizované břehy a zastavěné plochy, mimo zástavbu částečně orná a linie starých topolů

Funkčnost: částečně funkční (C)

Ochrana: zVKP - niva, vodní tok

Cílový typ: hydrofilní, hygofilní (olšiny)

Opatření: Dosadby stanovištně původních dřevin, revitalizace Únanovky pod obcí Práče

Poznámka:

Identifikace: LBK 03

Název: NRBK 01B - LBC 04

Typ prvku: BK

Hierarchie: L

Katastr: Práče

Lokalizace: V SZ. části území v bloku orné půdy

STG: 1 BD 3

Výměra: 4 568 m² / 230 m

Ekostabilita: 1

Stav: Blok orné půdy

Funkčnost: nefunkční (N)

Ochrana: částečně migračně významné území

Cílový typ: mezofilní, xerofilní; sušší dubohabřiny až teplomilné doubravy

Opatření: Založení LBK na orné půdě včetně zatravnění

Poznámka:

Identifikace: LBK 04

Název: LBC 04 – LBC 05

Typ prvku: BK

Hierarchie: L
Katastr: Práče
Lokalizace: Z. část území v bloku orné půdy
STG: 1 BD 3 (částečně na přechodu k 2 BD 3x)
Výměra: 27 477 m² / 1 350 m
Ekostabilita: 1 (2)
Stav: Blok orné půdy, zbytky meze s ruderalizovaným TTP a jednotlivými náletovými dřevinami (bez černý, trnka obecná, růže šípková), na V u silnice akátina
Funkčnost: nefunkční (N)
Ochrana:
Cílový typ: mezofilní, xerofilní; sušší dubohabřiny až teplomilné doubravy
Opatření: Založení LBK na orné půdě včetně zatravnění, postupná úprava druhové skladby v akátině na stanovištně odpovídající dřeviny
Poznámka:

Identifikace: LBK 05
Název: LBC 05 – k. ú. Lechovice
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Práče
Lokalizace: Jižně od zástavby v bloku orné půdy
STG: 1 BD 3, 2 BD 3x
Výměra: 30 062 m² / 1 050 m
Ekostabilita: 1 (2)
Stav: Blok orné půdy, meze s akátem a ruderalizovaným podrostem, menší TTP
Funkčnost: nefunkční (N)
Ochrana:
Cílový typ: mezofilní, xerofilní; sušší dubohabřiny až teplomilné doubravy
Opatření: Založení LBK na orné půdě včetně zatravnění, postupná úprava druhové skladby v akátině na stanovištně odpovídající dřeviny
Poznámka: kříží příjezdovou silnici do obce a státní silnici 53; v k. ú. Lechovice navazuje na nově realizovaný biokoridor

Identifikace: LBK 06
Název: LBK 04 – k. ú. Tasovice
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Práče, Tasovice
Lokalizace: JZ část řešeného území v bloku orné půdy
STG: 1 BD 3

Výměra: 41 119 m² / 1 990 m (jen v řešeném území)
Ekostabilita: 2 – 3 (1)
Stav: Vzrostlý větrolam s pestřejší druhovou skladbou – dub, akát, třešeň, mléč, javor jasanolistý, brslen evr., bez černý, ...; E1 chudé a spíše ruderalizované
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: lokalita výskytu zvláště chráněného druhu – drop velký
Cílový typ: mezofilní, xerofilní; sušší dubohabřiny až teplomilné doubravy
Opatření: Rozšíření větrolamu na šířku 20 m pomocí stanovištně odpovídajících domácích dřevin, okraj do pole – zatravnění; postupná redukce akátu a jasanojavoru s dosadbou původních dřevin do větrolamu
Poznámka: Zhruba v polovině se přimyká LBC 06; v k. ú. Tasovice není ÚSES vymezen, větrolam ale pokračuje dále k JZ

Identifikace: LBK 07
Název: LBC 06 – k. ú. Lechovice
Typ prvku: BK
Hierarchie: L
Katastr: Práče, Lechovice
Lokalizace: J část řešeného území v bloku orné půdy
STG: 1 BD 3
Výměra: 21 223 m² / 1 060 m
Ekostabilita: 2 – 3 (1)
Stav: Vzrostlý větrolam s pestřejší druhovou skladbou – dub, lípa, jilm, jasan akát, mléč, javor jasanolistý, brslen evr., bez černý, ...; E1 chudé a spíše ruderalizované
Funkčnost: částečně funkční (C)
Ochrana: lokalita výskytu zvláště chráněného druhu – drop velký
Cílový typ: mezofilní, xerofilní; sušší dubohabřiny až teplomilné doubravy
Opatření: Rozšíření větrolamu na šířku 20 m pomocí stanovištně odpovídajících domácích dřevin, okraj do pole – zatravnění; postupná redukce akátu a jasanojavoru s dosadbou původních dřevin do větrolamu
Poznámka: na hranici s k. ú. Lechovice navazuje na nově vysazený biokoridor